Verslag Domeinvergadering Algemene Zaken d.d. 3 november 2026
Verslag: Het Notuleercentrum

Domeinvoorzitter:	mevrouw De Graaf
College:	burgemeester Hillenaar, wethouder Fokke, wethouder Hoenderkamp
Domeingriffier	de heer Huis in 't Veld
Ambtelijke ondersteuning:	
Aanwezige fracties (15):	D66, CDA, GroenLinks, SPM, PvdA, VVD, Volt, Maastricht van Nu, SP, 50PLUS, PVV, PvdD, SAB, FvD, PVM
Niet aanwezige fracties (1):	M:OED
Aanwezige domeinleden (20):	dhr. Gardien (D66), mw. Heine (CDA), mw. Lucas (GroenLinks), dhr. Schouten (GroenLinks), dhr. Callemeijn (GroenLinks), dhr. Steijns (SPM), dhr. Pellaers (Partij van de Arbeid), dhr. Soeren (Partij van de Arbeid), dhr. Verkoijen (VVD), dhr. Koolen (Maastricht van Nu), dhr. Ubbink (SP), dhr. Bonte (SP), dhr. Bronckers (50PLUS), dhr. Van Est (50PLUS), dhr. Ortjens (Volt), mw. Abeling (PVV), dhr. Vaessen (PvdD), mw. Jeunhomme (SAB), dhr. Nab (FvD) (vanaf agendapunt 7), dhr. Pennings (PVM) (vanaf agendapunt 9)

De voorzitter deelt mee dat de begroting op 28 september 2026 is gepresenteerd en de beantwoording op technische vragen naar aanleiding hiervan zit bij de stukken. Vanavond kunnen vragen worden gesteld over de programma's Veiligheid, Bestuur en Ondersteuning, Belastingverordeningen en tarieven Maastricht 2027.

6. Programmabegroting 2027

Veiligheid

Eerste termijn

PvdA (Pellaers) vraagt of al bekend is hoeveel van de € 25 miljoen die is vrijgemaakt voor politieversterking, bestemd is voor Limburg en specifiek voor Maastricht.

CDA (Heine) informeert naar een update over de stadsreservisten. Bij de doelstellingen met betrekking tot verbetering van de veiligheid in de binnenstad ontbreekt het fietsen in de binnenstad terwijl kinderen en gehandicapten moeite hebben zich in dit gebied te begeven als gevolg van gevaarlijke situaties die ontstaan door fietsers. Kan de vrijwillige politie niet worden ingezet om een paar maal per maand een waarschuwingsactie te houden?

PVV (Abeling) stelt dat veiligheid voor de PVV een basisvoorwaarde is. Een ambitie is om Maastricht te laten groeien tot meer dan 140.000 inwoners in 2040. Dit betekent meer druk op de voorzieningen, leefbaarheid en veiligheid. PVV heeft zorgen over de druk op de politie die naast dagelijkse werkzaamheden te maken heeft met jeugdoverlast, criminaliteit en demonstraties. Op 1 oktober jl. was er veel politie op de been in de binnenstad en enkele landelijke winkelketens hebben hun winkels in Maastricht uit voorzorg gesloten. De afgelopen maanden zijn ook signalen ontvangen over overlast in Malberg en Daalhof van bewoners die zich niet meer veilig voelen in hun eigen buurt. Politie mag in deze wijken preventief fouilleren, maar de burgemeester van Lanaken heeft laten weten dat jongeren inmiddels zijn uitgeweken naar Lanaken en Maasmechelen. De cijfers in de begroting inzake overlast zijn zorgelijk en de overlastindicator is gestegen tot 18,6 in 2025. Het doel van het college is dat deze in 2027 maximaal 16,0 is, maar dit is nog altijd hoger dan de 13,2 in 2024. Ook het aantal vernielingen in de openbare ruimte is gestegen en ligt boven het gemiddelde van vergelijkbare gemeenten. Het college heeft op vragen hierover aangegeven geen specifieke maatregelen te nemen om de stijging te keren, maar vooral in te zetten op herstel en hoopt dat extra handhaving helpt.
Migratie en eventuele extra opvangvoorzieningen kunnen gevolgen hebben voor de benodigde inzet van politie en handhaving, maar dit aspect blijft onbenoemd in de begroting. Hoe beoordeelt de burgemeester de huidige politiecapaciteit in Maastricht? Welke gevolgen hebben demonstratie en protestacties voor de beschikbare

politiecapaciteit en gaat deze inzet ten koste van de reguliere politietaken en de veiligheid in de wijken? Hoe wordt de overlast in met name Malberg en Daalhof aangepakt? Is onderzocht welke extra politiecapaciteit nodig is bij een groei van de bevolking naar meer dan 150.000 inwoners, mede door migratie, en wordt hierover actief overlegd binnen de driehoek? Uit de beantwoording van technische vragen blijkt dat de extra € 750.000 voor veiligheid en leefbaarheid om ongeveer 8 fte's gaat waarvan € 500.000 handhaving betreft. Hoeveel van deze fte's lopen in 2027 zichtbaar op straat? Waar en hoe vaak wordt in 2027 het mobiele cameratoezicht ingezet?

50PLUS (Van Est) constateert dat cijfers van BVV-indicatoren tot en met 2025 beschikbaar zijn, maar niet duidelijk is wat deze in 2027 zullen zijn. Voor de effectindicatoren zijn deze cijfers er wel en hieruit blijkt een significante daling van de schaalscore inzake overlast. Waarop is dit vooruitzicht gebaseerd?
Met name de fysieke veiligheid is beschreven, maar er is ook sprake van digitale onveiligheid die niet wordt besproken in de begroting.

GroenLinks (Lucas) ziet dat in de begroting veel koppelingen worden gelegd tussen jeugd en zorg om mogelijkheden tot preventie te bieden, maar een koppeling tussen jeugd en cultuur en het aanbieden van verzamelplekken als mogelijkheid tot preventie ontbreekt vrijwel. Uit zowel de praktijk als uit onderzoek blijkt dat deze plekken heel effectief werken. Wat zijn in dit kader de ambities voor volgend jaar?
Met betrekking tot nachtelijke veiligheid voor kwetsbare groepen wordt naar aanleiding van meerdere vragen gerefereerd aan een quickscan van het meldpunt dat dit jaar of volgend jaar zou worden uitgevoerd. Als hieruit blijkt dat meer geld nodig is voor het goed functioneren van het meldpunt, is er dan voldoende ruimte in de begroting om dit te kunnen faciliteren? In de begroting staat geen duidelijke uitwerking van het onderwerp. Uit beantwoording van de vragen is gebleken dat er wel een ambitie is en de vraag is of het ontbreken van deze uitwerking een gevolg is van het feit dat het meerjarenprogramma Veiligheid 2027-2030 nog moet worden vastgesteld door de raad.

College

De burgemeester start met de opmerking dat eerder is afgesproken dat de raad in december input zou geven voor het meerjarenplan Veiligheid.
De vraag hoeveel van het geld voor versterking van de politie bij Limburg terechtkomt, zal schriftelijk worden beantwoord. Een verdere uitsplitsing naar Maastricht is nog niet gemaakt. Voor politiesterkte telden voorheen ook de studenten mee, maar de beperkte inzet van deze groep heeft de getallen vervuild en het is een positieve ontwikkeling dat deze vervuiling is verwijderd. Een tweede positieve ontwikkeling is dat veel politie werd ingezet voor landelijke taken, maar nu apart is georganiseerd met een eigen capaciteit. Hier staat tegenover dat de politie te maken heeft met een vergrijzing en een groei zit er voorlopig nog niet in.
De aanpak van de fietsers kan niet door reservisten worden uitgevoerd, omdat dit vraagt om een specifieke bevoegdheid. De burgemeester zal onderzoeken hoe dit probleem wel kan worden aangepakt.

CDA (Heine) heeft over waarschuwingsacties gesproken, omdat zij begrijpt dat reservisten een beperkte bevoegdheid hebben. In een gesprek met handhaving heeft zij begrepen dat wordt gerouleerd per stadsdeel en wellicht zou het helpen om de beperkte capaciteit anders in te delen en acties per stadsdeel voor een langere periode te houden, omdat het fietsprobleem uit de hand loopt.

De burgemeester herkent het probleem en een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om fietsen in de stad te beperken, maar het is de vraag of dit gewenst is. Het doel is om gebiedsmatig te werken en aanwezig te zijn waar nodig.

CDA (Heine) begrijpt de ambitie, maar ziet hier in de praktijk helaas niets van terug. Als mensen niet regelmatig worden gewezen op regels en af en toe een boete krijgen, verandert er niets.

De burgemeester wil niet in herhalingen vallen en vervolgt zijn betoog.
Zoals de PVV stelt, is de druk op de politie hoog. De acties in Malberg zijn succesvol geweest en zijn uitgebreid naar Daalhof. De protestacties beginnen ontwrichtend te worden en de burgemeester deelt de zorgen hierover, maar geeft ook aan dat er geen makkelijke oplossing is. Het zou veel helpen als een demonstratie vooraf moet worden aangemeld. Dat is op dit moment ook het geval, maar ook een niet aangekondigde demonstratie moet worden toegestaan.

GroenLinks (Lucas) vraagt hoeveel van de demonstraties in Maastricht van de afgelopen periode wel en niet waren aangemeld.

De burgemeester heeft deze cijfers niet paraat, maar hij denkt dat deze gegevens eerder zijn gedeeld. Het grootste deel van de demonstraties was wel aangemeld.

Met de burgemeester van Lanaken zijn ambtelijk goede afspraken gemaakt over informatie-uitwisseling. Verplaatsing van veiligheid doet zich altijd voor.
Met betrekking tot vernieling en overlast wordt ingezet op vermindering. Voor onderwerpen die beter beïnvloedbaar zijn dan deze twee worden doelstellingen geformuleerd in het meerjarenplan Veiligheid.
De aanbesteding voor de uitbreiding van mobiele camera's loopt en de verwachting is dat ze in het eerste of tweede kwartaal van 2027 effectief worden. Het exacte tijdstip zal worden gecommuniceerd.
In de voorbereiding van het meerjarenplan Veiligheid is nagedacht over de speerpunten die nu in de begroting terecht zijn gekomen. Het beleid moet vervolgens nog worden uitgewerkt. De € 500.000 voor toezicht en handhaving wordt vertaald in fte's op straat.
50% van de criminaliteit is tegenwoordig een vorm van online criminaliteit. Het opsporings- en politieapparaat zal zich hier meer op moeten gaan richten dan nu het geval is. Nederland scoort hoog op het gebied van (onderzoek naar) cybersecurity.
Met betrekking tot jeugd en cultuur en het aanbieden van verzamelplekken zijn bijvoorbeeld twee avonden georganiseerd voor groepen onder de 18 jaar over alcoholvrij uitgaan. Daarnaast moeten er ontmoetingsplekken zijn voor de jeugd.
Het meldpunt voor nachtelijke onveiligheid heeft minder behoefte aan geld dan aan bekendheid.

Tweede termijn

PVV (Abeling) heeft geen antwoord ontvangen op de vraag over extra politiecapaciteit bij de groei van het aantal inwoners in Maastricht, mede door migratie en of hierover overleg plaatsvindt binnen de driehoek.

50PLUS (Van Est) stelt dat vandaag een begroting moet worden vastgesteld, maar misschien zijn er naar aanleiding van de bespreking over het meerjarenplan Veiligheid extra middelen nodig. Wat zijn de aanwijzingen dat er een daling plaatsvindt van de overlast? Waarom staat er in de begroting niets over de digitale criminaliteit?

PvdA (Pellaers) wijst erop dat de vrijwillige politie wel mag bekeuren en deze zou ingezet kunnen worden op plekken met overlast door fietsers. Wordt de afdeling verkeer in Limburg gevraagd om te acteren?

GroenLinks (Lucas) vraagt of er ambities zijn voor de uitbreiding met betrekking tot cultuur als een preventief middel voor jeugd en overlast.

College

De burgemeester herhaalt dat de behandeling van het meerjarenprogramma Veiligheid in december is bedoeld om bij de raad op te halen hoe wordt gedacht over de voorgestelde prioriteiten.
Een onderzoek naar politiecapaciteit bij de groei van het aantal inwoners is nog niet gedaan, maar het aantal van 140.000 zal pas in 2040 worden bereikt. Een grotere stad heeft recht op meer politie, maar deze moet er wel zijn en hierover zal het gesprek gevoerd moeten worden.
De gemeente houdt zich inzake digitale criminaliteit alleen bezig met het preventieve deel. Hierbij valt te denken aan avonden met ondernemers over hacks en hoe zij zich hiertegen kunnen beveiligen of campagnes en het inzetten van het bestuurlijke instrumentarium bij bijvoorbeeld nepagenten.
Soms zal de inzet van ontmoetingscentra voor de jeugd niet onder het programma veiligheid vallen, maar maakt het onderdeel uit van een ander programma.
De daling van overlast is ingegeven door de ambitie die wordt ondersteund door verschillende activiteiten.

Bestuur en Organisatie

GroenLinks (Lucas) roept op om met betrekking tot de verduurzamingsopgave voor percelen en gebouwen in beheer van de gemeente bij grote verbouwingen expliciet rekening te houden met de toegankelijkheid. Uit de grafiek waarin mensen kunnen aangeven hoe positief ze zijn in communicatie met de gemeente over ideeën antwoordt het merendeel neutraal of geen mening. Hoe reflecteert het college hierop?

50PLUS (Van Est) informeert naar de rentes.

D66 (Gerdien) memoreert dat in het coalitieakkoord veel intensiveringsmiddelen beschikbaar zijn gesteld om ambities waar te maken. De gemeente heeft al langere tijd te maken met onderbesteding vanwege lange

trajecten voor subsidieregelingen, doorlooptijden en regeldruk. De vraag is of de huidige organisatie in staat is om te voldoen aan de grote opgaven die voorliggen. Hoe kijkt het college naar regeldruk in de bestaande subsidieregelingen en is er een manier om die omlaag te brengen door middel van bijvoorbeeld een vermindering van bewijslast, uitbreiding van aanspreekpunten van ondernemers en verenigingen en snellere beoordeling door bijvoorbeeld minder disciplines te betrekken bij een beoordeling? Is de impuls voor de bedrijfsvoering toereikend?

Volt (Ortjens) stelt dat extra financiële middelen niet per se leiden tot meer ambtelijke deskundigheid en uitvoeringskracht. Hoe waarborgt het college dat de investeringen daadwerkelijk leiden tot betere kwaliteit, voldoende gespecialiseerd personeel en een snellere uitvoering van gemeentelijke plannen? Volt staat positief tegenover maatschappelijke betrokkenheid en sociale verbinding, maar heeft er wel zorgen over dat belangrijke initiatieven die burgerschap en maatschappelijk debat centraal stellen, zoals het Sphinx-debatcentrum en de Remise, financieel kwetsbaar blijven. Hoe wil het college ervoor zorgen dat ook laagdrempelige initiatieven voor burgerschap en maatschappelijk debat op structurele ondersteuning kunnen rekenen?

CDA (Heine) vraagt hoe de raad in 2027 wordt meegenomen in bedrijfsvoering en organisatieontwikkeling.

College

Wethouder Fokke memoreert dat de raad recent heeft vastgesteld dat een bepaald bedrag voor toegankelijkheid is gereserveerd.
De neutraliteit van inwoners kan zowel positief als negatief worden geïnterpreteerd. Het zou goed zijn om in de toekomst de vraagstelling voor de stadspeiling na te lopen en eventueel aan te passen.

GroenLinks (Lucas) doet de suggestie om de termen “neutraal” en “geen mening” te splitsen, omdat deze een andere betekenis hebben.

Wethouder Fokke denkt dat het goed is om te bekijken of de goede vragen worden gesteld.
Op dit moment wordt rekening gehouden met een rente van 3,5% conform de huidige marktrente.
Voor bedrijfsvoering is al eerder gesteld dat het met de huidige middelen hoogstens een 6- wordt. Enerzijds moet onderhoud worden gepleegd. Anderzijds is de maatschappij voortdurend in beweging en spelen er nieuwe uitdagingen. De impuls van € 2 miljoen is daarom nodig voor de bedrijfsvoering.
Met betrekking tot regeldruk en subsidies heeft de uitspraak van de Raad van State over incidentele subsidies het niet makkelijker gemaakt en moeten steeds meer regelingen worden opgetuigd. Wellicht moet worden bekeken of verschillende regelingen samengevoegd kunnen worden. De ASV wordt waarschijnlijk herzien en dan zullen de bedragen waarvoor bepaalde zaken uitgevraagd worden omhooggaan.

D66 (Gerdien) vraagt wanneer de onderbesteding op orde zal zijn en of bij de bundeling van regelingen regeldruk wordt meegenomen. Als dit nog ver in de toekomst ligt, is de vraag wat dit betekent voor de grote sommen die worden vrijgemaakt.

Wethouder Fokke daagt de heer Gerdien uit om een gemeente te vinden die net zo voortvarend aan de slag is gegaan met de Raad van State als Maastricht. In het kader van de bedrijfsvoering heeft Maastricht een relatief klein subsidiebureau. Door de uitspraak van de Raad van State van anderhalf jaar geleden wordt de gemeente ermee geconfronteerd dat er zeer veel subsidies door een kleine pijplijn moeten. De wethouder zal de raad op de hoogte houden van de stand van zaken.

D66 (Gerdien) vraagt waarom in de begroting niet wordt voorgesteld om de smalle pijplijn te vergroten.

Wethouder Fokke antwoordt dat, indien nodig, meer mensen worden aangetrokken bij het subsidiebureau. Dit is ook onderdeel van “Bedrijfsvoering op orde”.

D66 (Gerdien) constateert dat de diagnose van het probleem aanwezig is, namelijk een te smalle pijplijn, maar dat de oplossing niet wordt gezocht.

Wethouder Fokke stelt dat er wordt ingezet om ruimte te maken, zodat er meer subsidies door kunnen. Het is helaas niet zo eenvoudig om mensen vanuit beleid in te zetten bij uitvoering.
De burgerbegroting moet steeds meer onderdeel worden van gebiedsgericht werken. De debatten zijn niet geregeld binnen de burgerbegroting. Het is de vraag of de gemeente Remise moet bekostigen of dat dit vanuit de samenleving moet komen. Bij Sphinx is altijd duidelijk gemaakt dat er sprake moet zijn van cofinanciering.

CDA (Heine) wijst erop dat Remise ook heeft aangegeven dat het om cofinanciering gaat. De burgerbegroting zag in het verleden ook op burgerschap, maar gaat inmiddels vooral over subsidies in plaats van breder nadenken over beleid en de samenleving. CDA zou daarom graag een splitsing zien met burgerschap.

Wethouder Fokke denkt dat het niet verstandig is om nog meer geld van de burgerbegroting te halen voor burgerschap. Zij ziet meer in een debatregeling die uiteindelijk verder wordt uitgerold naar een bredere regeling. Hierover gaat de wethouder graag in gesprek.

Wethouder Hoenderkamp licht toe dat in het inclusiebeleid is vastgelegd dat bij alle verbouwingen en onderhoud van het gemeentelijk vastgoed zal worden voldaan aan NEN 9120, de hoge toegankelijkheids- en verduurzamingsnorm. Ook heeft de raad bepaald dat voor de ontmoetings- en gemeenschapshuizen € 1,2 miljoen is opgenomen om specifieke toegankelijkheidsmaatregelen te nemen waar geen regulier onderhoud of verduurzaming speelt.
In de begroting zijn de ambities kritisch tegen het licht gehouden. Dit heeft er bijvoorbeeld toe geleid dat de investeringsplanning voor de fysieke projecten zijn aangepast door realistisch te kijken wat wanneer mogelijk is. Tegelijkertijd moet de organisatie worden versterkt, bijvoorbeeld door budget voor extra handhavers, voor extra generalisten en strategen die invulling moeten geven aan de integraliteit. In Berap 1 en in Berap 2 wordt zichtbaar dat wordt geïnvesteerd in de inhuur van specifieke expertise.

CDA (Heine) vraagt hoe kan worden geconcludeerd dat de investeringen tot meer uitvoering hebben geleid.

Wethouder Hoenderkamp stelt voor dat behalve de trialoog over het bestuurlijk, ambtelijk en politiek samenspel in het eerste kwartaal van 2027, ook van gedachten wordt gewisseld over de organisatieontwikkeling die gaande is. Onderdeel van het gesprek kan zijn hoe de raad geïnformeerd wordt en het proces kan volgen.

D66 (Gerdien) wijst erop dat Maastricht ongeveer de grootste gemeentelijke organisatie per hoofd van de bevolking heeft. Heeft de wethouder een taakstelling ten aanzien van de formatie overwogen?

Wethouder Hoenderkamp heeft dit niet overwogen en hij vraagt zich ook af of de organisatie inderdaad heel groot is. Maastricht doet mee aan de benchmark voor organisaties en deze uitkomsten komen binnenkort beschikbaar. Ook is niet gekeken naar een taakstelling. Er wordt begonnen met een beperkte impuls op een aantal zaken waarin zeker moet worden geïnvesteerd. Een discussie over of de organisatie wel of niet zou kunnen krimpen, moet zorgvuldig worden gevoerd.

CDA (Heine) wil onderzoeken hoe de raad meer grip kan krijgen, omdat er niet veel lijkt te veranderen ten opzichte van voorgaande jaren. De organisatie is de laatste jaren inderdaad flink gegroeid terwijl de uitvoering niet echt verbetert. Het is belangrijk om te weten waar iedereen mee bezig is.

Wethouder Hoenderkamp stelt dat de organisatie van oudsher lijngestuurd is waardoor bekend is wat iedereen doet. Geprobeerd wordt om een meer opgavegerichte organisatie te worden met projecten en programma's en in de sturing van de organisatie is in dit opzicht nog wel iets te winnen. Het verdient de voorkeur om dit in een aparte sessie over organisatieontwikkeling te bespreken in samenhang met de sturing hierop. De groei van personeel zit voor een deel in het team dat zich bezighoudt met verduurzaming en energietransitie en in de regionale inkoop rondom jeugdhulp. Het is niet zo dat de organisatie blijft groeien zonder dat de uitvoering niet verbetert.

CDA (Heine) stelt dat de onderbesteding nog steeds een feit is. Bedrijfsvoering is het belangrijkste instrument om tot beleid te komen. Er zijn veel voorbeelden van hoe in een proces jaren worden besteed over nadenken hoe iets moet worden ingestoken in plaats van opgavegericht tot iets te komen.

Wethouder Hoenderkamp zegt dat de ambtelijke verbinding met de intentie van het KVMO-initiatief al is gelegd. De organisatie is bezig met de ondersteuning van het besturen van de gemeenschapshuizen.

Dinerpauze

Belastingverordeningen tarieven Maastricht

PVV (Abeling) ziet dat de gemeente opnieuw kiest voor hogere lokale lasten terwijl de dagelijkse kosten zwaar drukken op het huishoudbudget van veel inwoners. Bij de behandeling van de jaarstukken heeft de PVV al een motie ingediend om verlaging van de lokale lasten te onderzoeken, maar die heeft helaas geen meerderheid

behaald. In het coalitieakkoord staat dat nieuwe structurele plannen deels betaald worden door inflatiecorrectie toe te passen op de tarieven voor de OZB. De gemeente verwacht voor 2027 een overschot van € 8,8 miljoen om financiële tegenvallers op te vangen. Waarom kiest de gemeente opnieuw voor hogere gemeentelijke belastingen? Welke mogelijkheden heeft het college onderzocht om deze lastenverhogingen te voorkomen of te beperken? Is het college bereid alsnog te onderzoeken hoe de lokale lasten voor de inwoners en ondernemers kunnen worden verlaagd?

SAB (Jeunhomme) sluit zich aan bij de bijdrage van de PVV.

College

Wethouder Fokke stelt dat lastenverhoging voor de burger geen doel op zich is, maar vanwege de vele ambities die niet allemaal bekostigd kunnen worden door het gemeentefonds, is het nodig om belasting te heffen. De Minister van Binnenlandse Zaken heeft eind oktober jl. een brief gestuurd aan de Kamers in Den Haag waarin hij duidelijk maakt dat indien mogelijk geld moet worden gegenereerd vanuit lokale belastingen. De OZB in Maastricht was in vergelijking met andere gemeenten bepaald niet hoog en in het kader van het coalitieakkoord is besloten om de korting in het gemeentefonds te corrigeren. Om zowel aan de ambities te voldoen als om de begroting structureel in evenwicht te houden, is de verhoging helaas nodig omdat uit de meerjarenbegroting blijkt dat er ook jaren zijn met tegenvallers. De wethouder ziet op dit moment geen aanleiding om af te wijken van de verhoging.